

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ / MAGISTERSKÉ PRÁCE
OPONENT

Název	Míra a vzorce užívání kratomu v dospělé populaci a riziko ztráty kontroly v průběhu užívání kratomu: dotazníková průřezová studie
Autor	Kristýna Koktavá
Vedoucí práce	doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.
Oponent práce	Mgr. Tereza Černíková

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
<p>Abstrakt</p> <p>Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (výchozí data, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)?</p> <p>Koresponduje abstrakt s obsahem práce?</p> <p>Má abstrakt přiměřený rozsah?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení (0 bodů).</p> <p>Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jeden či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovaných poznatků (1-2).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí (3-4).</p> <p>Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace (5).</p>	5 / max. 5
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <p>Je zdůvodnění práce logické?</p> <p>Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný?</p> <p>Je zvolená literatura aktuální?</p> <p>Je použítá literatura řádně citována?</p> <p>Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem?</p> <p>Byl dosavadní výzkum podroben kritice?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená (0-4).</p> <p>Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno (5-10).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů (11-15).</p> <p>Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je</p>	15 / max. 20

	<p>předložení odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná (16-20).</p>	
<p>Použití metody a logika struktury práce Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikací? Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? Má práce logickou strukturu?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám (0-4). Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům (5-10). Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi (11-15). Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné (16-20).</p>	<p>15 / max. 20</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků Jsou závěry prezentovány srozumitelně? Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? Jsou závěry korektní? Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků (0-8). Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek (9-16). Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstrovuje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření (17-23). Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření (24-30).</p>	<p>23 / max. 30</p>

<p>Etické aspekty práce</p> <p>Byly vzaty v úvahu etické otázky?</p> <p>Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu?</p> <p>Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena (0-2).</p> <p>Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru (3-5).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu (6-8).</p> <p>Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce (9-10).</p>	<p>9 / max. 10</p>
<p>Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce.</p> <p>Pojednává práce aktuální/praktický problém?</p> <p>Je práce přínosná z hlediska oboru?</p> <p>Obsahuje práce všechny klíčové části?</p> <p>Má práce dostatečný či přiměřený rozsah?</p> <p>Je práce logicky uspořádána?</p> <p>Je práce z formálního hlediska bez chyb?</p>	<p>Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem nebo není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána (0-3).</p> <p>Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru. Text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu (4-7).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru. Je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální struktury textu (8-11).</p> <p>Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem. Je napsána na vysoké akademické úrovni (12-15).</p>	<p>13 / max. 15</p>

Celkové hodnocení úrovně práce

Komentář oponenta / vedoucího práce (celkové shrnující hodnocení, poznámky)

Autorka zkoumá užívání kratomu v dospělé české populaci prostřednictvím on-line dotazníkového šetření. Vzhledem k aktuálnosti tématu užívání a regulace kratomu v ČR je práce přínosná.

Teoretická část práce má odpovídající rozsah a adekvátní vzhledem k tématu práce. Autorka shrnuje základní informace o kratomu a jeho užívání, včetně prevalence užívání kratomu v ČR a legislativním rámci kratomu v ČR. Autorka čerpá z tuzemských i zahraničních zdrojů. Mezi použitými zdroji je i Wikipedie, což se vzhledem k dále zvolené literatuře jeví jako zbytečné (dále citovaná práce Mravčíka z r. 2023 vysvětluje termín tzv. psychomodulačních látek a kontext připravovaných legislativních změn).

Cíle výzkumu a výzkumné otázky jsou jasně formulovány. Výzkumné metody jsou adekvátně zvoleny a popsány, obdobně výzkumný soubor. Výzkum byl před zahájením sběru dat schválen etickou komisí.

Výsledky jsou dobře zpracovány a poměrně srozumitelně prezentovány podle témat se zaměřením na 1) sociodemografická charakteristika, 2) míru a vzorce užívání kratomu, 3) prevalence užívání kratomu v posledních 30 dnech a 4) posouzení závažnosti závislosti. Není jasné, proč bylo zvoleno členění výsledků právě do těchto tematických podkapitol. Např. způsob získávání kratomu, dochucování kratomu před jeho užitím a zdravotní obtíže související s užíváním kratomu jsou komentovány v kapitole věnující se prevalenci užívání v posledních 30 dnech. Bylo by vhodné text rozdělit po tématech do většího počtu podkapitol, např. vyčlenit samostatnou kapitolu pro popis důsledků užívání kratomu. Dále je zřejmě chybná interpretace výsledků uvedených v tabulce 18 (nepříjemný stav po užití vs. neužití kratomu).

Práce nevykazuje závažné nedostatky, je srozumitelná a jednotlivé části na sebe navazují. Závěrem práce zdařile a přehledně shrnuje hlavní zjištění, které následně diskutuje v souvislosti s dalšími studii. Autorka v práci neopomíjí diskuzi jejich limitů. Lze ocenit i závěrečné doporučení pro

	další výzkum a praxi. Celkově je práce poměrně zdařilá a vzhledem k řešenému tématu přínosná. Práci doporučuji k obhajobě.
Doplňující otázky k obhajobě	<p>1. V práci uvádíte, že 67,2 % respondentů se pokoušelo přestat s užíváním kratomu a 73,0 % uvedlo, že se jim to dařilo. Současně u většiny respondentů nedošlo ke snížení frekvence užívání a užívané dávky kratomu. Co si o tom myslíte? Okomentujte tyto výsledky.</p> <p>2. V čem vidíte hlavní rizika spojená s užíváním kratomu v ČR? Jaká byste dala doporučení směrem k adiktologických službám a legislativním změnám – na co by se v případě kratomu měly podle vás zaměřovat?</p>
Body celkem	80 / max. 100 bodů
Navrhované hodnocení	<i>práci doporučuji k obhajobě, celkově hodnotím velmi dobře</i>
Datum	04.06.2024
Jméno a příjmení, podpis	Mgr. Tereza Černíková

